TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Lâm Đồng: Mùa quả ngọt từ đổi thay tư duy làm nông

11:05 04/05/2026

Những mùa vụ bội thu hôm nay không chỉ là "lộc trời" từ đất đai, khí hậu, mà còn là kết quả của quá trình chuyển mình mạnh mẽ trong tư duy sản xuất của người nông dân. Từ sản xuất theo kinh nghiệm, manh mún, bà con đã dần tiếp cận khoa học – công nghệ, tuân thủ tiêu chuẩn và chủ động hướng đến thị trường bền vững.



Gia đình chị Nguyễn Thanh Trúc, thôn 1, xã Trường Xuân thành công với trồng chanh dây công nghệ cao trong nhà lưới

Đổi thay từ những vườn cây

Tại thôn Tân Lợi (xã Quảng Tín), nhiều hộ dân đã mạnh dạn ứng dụng tiến bộ kỹ thuật vào sản xuất, từng bước nâng cao hiệu quả kinh tế. Gia đình ông Đinh Quốc Cử là một điển hình. Trên diện tích 3 ha cà phê, ông ghép cải tạo bằng các giống mới như TR4, xanh lùn; 5 ha sầu riêng chuyển sang giống Ri6 hạt lép.

Nhờ thay đổi cách làm, sản xuất có định hướng, thu nhập gia đình ông duy trì ổn định khoảng 1 tỷ đồng mỗi năm.



Sầu riêng chuyển sang giống Ri6 hạt lép

Theo ông Huỳnh Văn Quý – Trưởng thôn Tân Lợi, toàn thôn có 485 ha đất sản xuất, trong đó các cây trồng chủ lực như cà phê, hồ tiêu, sầu riêng ngày càng được đầu tư bài bản. Đáng chú ý, khoảng 20 ha sầu riêng đã được cấp mã số vùng trồng phục vụ xuất khẩu. Kinh tế phát triển kéo theo diện mạo nông thôn đổi thay, đời sống người dân ngày càng cải thiện, góp phần hoàn thiện các tiêu chí xây dựng nông thôn mới.

Tại xã Trường Xuân – địa bàn còn nhiều khó khăn, nông nghiệp công nghệ cao cũng đang dần hình thành. Những khu nhà lưới, hệ thống tưới nhỏ giọt, cảm biến độ ẩm được đưa vào sản xuất, mở ra hướng đi mới cho người dân. Chị Nguyễn Thanh Trúc (thôn 1) đầu tư mô hình trồng chanh dây trong nhà lưới, áp dụng quy trình chăm sóc hiện đại. Nhờ kiểm soát tốt sâu bệnh, tiết kiệm nước và phân bón, vườn cây phát triển ổn định, tỷ lệ trái đạt chuẩn xuất khẩu cao, mang lại thu nhập gần 1 tỷ đồng mỗi năm trên diện tích 1.000 m².



Phía Tây tỉnh, nông nghiệp công nghệ cao đang phát triển mạnh.

Phong trào sản xuất ứng dụng công nghệ cao tại Trường Xuân ngày càng lan tỏa. Năm 2025, toàn xã có 702 hộ đạt danh hiệu sản xuất, kinh doanh giỏi cấp xã và 59 hộ cấp tỉnh. Theo Hội Nông dân xã, việc ứng dụng khoa học – kỹ thuật đã góp phần quan trọng vào công tác giảm nghèo, nâng cao thu nhập và xây dựng nông thôn mới.

Thực tế cho thấy, trên toàn khu vực phía Tây tỉnh, nông nghiệp công nghệ cao đang phát triển mạnh. Hiện có khoảng 95.000 ha cây trồng áp dụng một phần công nghệ tiên tiến như sử dụng giống mới, tưới tiết kiệm, sản xuất theo tiêu chuẩn chứng nhận. Từ những mảnh vườn nhỏ đến vùng sản xuất tập trung, tư duy canh tác của người dân đã có sự thay đổi rõ rệt: chủ động ứng dụng khoa học, liên kết sản xuất và hướng đến thị trường tiêu thụ ổn định.

Những giống cây mới “bén rễ” trên đất khó

Theo các nhà khoa học, khu vực phía Đông Nam Lâm Đồng có điều kiện phù hợp để phát triển các mô hình sản xuất sạch, ứng dụng công nghệ cao với nhiều loại cây trồng giá trị.



Giống táo bom TN 05 hay còn gọi là giống táo 05

TS Phan Công Kiên – Phó Viện trưởng Viện Nghiên cứu bông và Phát triển nông nghiệp Nha Hố cho biết, nhiều giống cây trồng mới như nho, táo, mãng cầu, nha đam… đã được nghiên cứu, chuyển giao và thích nghi tốt với điều kiện đất đai khô hạn. Các mô hình sản xuất kết hợp nhà màng, tưới tiết kiệm, canh tác hữu cơ không chỉ giúp tăng năng suất mà còn giảm chi phí, nâng cao giá trị sản phẩm.

Điển hình như giống táo TN05 đã được công nhận và nhân rộng sản xuất. Từ diện tích ban đầu 20 ha, đến nay đã mở rộng lên khoảng 150 ha tại các địa phương như Tuy Phong, Vĩnh Hảo, Liên Hương, Bắc Bình. Việc áp dụng kỹ thuật bao lưới giúp kiểm soát sâu bệnh, nâng cao chất lượng và đáp ứng yêu cầu thị trường.

Bên cạnh đó, các giống nho như NH01-152, NH04-102, NH01-205 hay giống nho lưỡng dụng NH01-26 cũng đang chiếm tỷ lệ lớn trong cơ cấu sản xuất. Nhiều loại cây trồng khác như ổi Đài Loan, mít, mãng cầu… tiếp tục khẳng định khả năng thích nghi và mang lại hiệu quả kinh tế cho người dân vùng ven biển.

Khi nông sản “vươn xa”

Không chỉ dừng lại ở nâng cao năng suất, người làm nông hôm nay đã chú trọng đến tiêu chuẩn chất lượng và mở rộng thị trường tiêu thụ. Tại một trang trại ở Hàm Thuận Bắc, sản phẩm chanh dây vàng từng bước tiếp cận thị trường quốc tế sau khi được sản xuất theo tiêu chuẩn GlobalGAP, truy xuất nguồn gốc rõ

ràng.



Trang trại chanh dây vàng Công ty Cổ phần Nông trang Eden (Eden Farm) tại xã Hàm Thuận Bắc

Theo đại diện Công ty Cổ phần Nông trang Eden (Eden Farm), đơn vị đã xuất khẩu sản phẩm thông qua các doanh nghiệp trung gian sang thị trường châu Âu. Đồng thời, phối hợp với địa phương tổ chức tập huấn, hướng dẫn người dân sản xuất theo tiêu chuẩn sạch, từng bước hình thành vùng nguyên liệu liên kết, nâng cao thu nhập cho nông hộ.

Không riêng chanh dây, nhiều sản phẩm nông nghiệp khác như thanh long sản xuất theo tiêu chuẩn VietGAP, GlobalGAP cũng đã từng bước chinh phục thị trường trong và ngoài nước. Một số mô hình còn kết hợp phát triển du lịch trải nghiệm, thu hút du khách đến tham quan, góp phần quảng bá nông sản địa phương.

Theo ông Nguyễn Hoài Trung, Phó Giám đốc Sở Khoa học và Công nghệ, việc ứng dụng tiến bộ khoa học – kỹ thuật vào sản xuất sạch, xây dựng chuỗi liên kết đang mở ra hướng đi bền vững cho nông nghiệp địa phương. Đây được xem là nền tảng quan trọng để nâng cao giá trị nông sản, mở rộng thị trường và phát triển kinh tế nông thôn.

Có thể thấy, từ sự thay đổi trong tư duy đến hành động cụ thể, nông nghiệp Lâm Đồng đang từng bước chuyển mình theo hướng hiện đại, bền vững. Những “mùa quả ngọt” hôm nay chính là kết quả của quá trình đổi mới đó – khi người

nông dân không chỉ sản xuất, mà còn làm chủ khoa học, thị trường và tương lai của chính mình.

Hoàng Phương